

Drasztikusan nő az új pszichoaktív szerek száma

http://www.weborvos.hu/egeszseggmagazin/drasztikusan_no_uj_pszichoaktiv/171003/

A lefoglalások fényében drasztikusan nő Magyarországon az új pszichoaktív szerek száma.

A mefedron a legnépszerűbb új anyag, terjednek a szintetikus kannabinoidok is, miközben a "klasszikus" ecstasy 2009-re gyakorlatilag eltűnt - hangzott el a szándékosan a szabályozás megkerülésére készített, s így legálisnak minősülő úgynevezett dizájner drogokról szóló keddi budapesti konferencián.

Müller Éva nemzeti drogkoordinátor megnyitójában hangsúlyozta, hogy egyre több új pszichoaktív szert azonosítanak Európában és Magyarországon egyaránt. Mint mondta, ezek szabályozásánál nincsenek évtizedek óta bevált jó gyakorlatok, ezért különösen fontos az új szerek nemzetközi szinten működő korai jelzőrendszere, melynek Magyarország 2004 óta tagja.

A dizájner drogok "törvényre szabott" vagy "törvénykerülő" drogok, olyan vegyületek, amelyeket a kábítószerlistán szereplő tiltott anyagok apró változtatásaival állítanak elő - magyarázta előadásában **Ujváry István** vegyész mérnök, a téma egyik legelismertebb hazai szakértője, aki kiemelte, hogy a kémiai szerkezetnek már apró megváltoztatása is jelentős hatással lehet az anyag élettani hatására.

Mint mondta, a dizájner drogokat többnyire nem emberi fogyasztásra szánt termékként - növényi tápsóként, fürdősóként, füstölőként, ajándéktárgyként vagy épp múzeumi mintapéldányként - árúsítják speciális boltokban vagy az interneten, gyakran innovatív, agresszív online marketing kíséretében.

Az új drogokat jórészt az ázsiai országokban állítják elő nagy tételben, de feltételezhető, hogy az utóbbi időben Kelet-Európában is megjelent a gyártás. Az alapanyagot általában a gyógyszerkutatók melléktermékei adják, és egy-egy új szer jellemzően 5-6 évig marad forgalomban, ennyi idő szükséges ugyanis ahhoz, hogy a szabályozás reagáljon és betiltsák az anyagot - fejtette ki.

Ujváry István hangsúlyozta: az új szerek hatásait általában alig tesztelték, így "a fogyasztók tudtukon kívül egy globális humánklinikai kísérlet alanyai". Úgy vélte, hogy a szakirodalom alapján valamennyire előrejelezhető, mi bukkan majd fel legközelebb a feketepiacon.

Fülöpné Csáková Ibolya, az ORFK Bűnügyi Osztályának munkatársa előadásában felidézte, hogy a mefedronról 2010 kora nyarán még úgy találták, nem szükséges a hatósági ellenőrzése, a következő egy-két hónapban azonban megugrottak a lefoglalások, így egy kockázatelemzést követően úgy döntöttek: indokolt a betiltása. Ez január 1-jétől hatályba is lépett. "Bár egyelőre korlátozott tudományos bizonyítékok állnak csak rendelkezésünkre, mivel a szernek nincs gyógyászati felhasználása, alkalmas függőség kialakítására, és egyéb egészségügyi kockázatai is vannak, úgy véltük, indokolt a tiltott listára vétel" - fejtette ki.

Csesztregi Tamásnak, a Bűnügyi Szakértői és Kutatóintézet (BSZKI) munkatársának elmondása szerint a mefedron Magyarországon tavaly nyáron bukkant fel, és a tavalyi nyár végére a lefoglalások alapján már utol is érte az amfetamint. Ma a mefedron és az amfetamin a két legnagyobb mennyiségben lefoglalt drog a marihuánán kívül, emellett tovább növekszik a 2006-2007-ben megjelent szintetikus kannabinoidok előfordulása is.

Port Ágnes, a konferenciát szervező Nemzeti Drog Fókuszpont munkatársa egy január közepe és február eleje között végzett kutatásukról számolt be, melyben a Magyarországon tiltott listán még nem szereplő új szerek hazai online piacát vizsgálták. Beszámolója szerint a két legfontosabb értékesítési csatorna a netes apróhirdetés és az adott szer értékesítésére létrehozott külön weboldal volt.

Utóbbiakból 19-et azonosítottak. Megjegyezte, hogy ezek a honlapok nagyon gyorsan változnak: volt olyan, amely a kutatás bő két hete alatt eltűnt, mások jelszóval védetté váltak időközben. A kínált szerek is gyorsan változtak - tette hozzá.

A felmérés szerint minden honlapon szerepelt a figyelmeztetés, hogy az anyagok emberi fogyasztásra nem alkalmasak, több oldal pedig kifejezetten elhatárolódott a január 1-jétől betiltott mefedrontól. A négy vizsgált terméket növényi tápsóként, oldószerként, aromákkal kezelt illatosítóként és relaxációs füstölőként hirdették.

Tistyán László, a Fact Intézet szociológusa előadásában figyelmeztetett arra, hogy a dizájner drogokról szóló nemzetközi online kutatásuk alapján egy franchisehálózat van kialakulóban Európában Amsterdam-shop néven.

2011-02-22 14:43

Forrás: MTI